Taimekaitseseaduse muutmise seadus

§ 1. Taimekaitseseaduse muutmine

Taimekaitseseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2^1 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa ”artikli 35 lõikes 1” tekstiosaga ”ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 57 lõikes 1”;

2) paragrahvi 14 lõikes 1 asendatakse arv ”5” arvuga ”3”;

3) paragrahvi 30 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(1) Taimetervise registri põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:
1) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
2) täpne andmekoosseis;
3) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
4) vastutava töötleja ülesanded;
5) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
6) muud andmekogu pidamise korralduslikud küsimused.”;

4) paragrahvi 30 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 30 lõike 4 punkti 1 täiendatakse pärast sõna ”esitanud” sõnadega ”või tegevusloa saanud”;

6) paragrahvi 31^7 lõike 2 punktist 3 jäetakse välja sõnad ”ja dokumendid”;

7) paragrahvi 31^8 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”2) ettevõtja on määranud käesoleva seaduse § 31^7 lõike 2 punktis 7 nimetatud vastutava isiku;”;

8) paragrahvi 37 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(2) Liiduvälisest riigist Eestisse toimetamise korral tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 1 punkti c alusel kehtestatud loetelus nimetatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ametlikku kontrolli käesolevas seaduses ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/625 sätestatud alusel ja korras.”;

9) paragrahvi 37 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 viidatud taime, taimse saaduse ja muu objekti liiduvälisest riigist Eestisse kavandatavast toimetamisest teavitab kaubasaadetise eest vastutav isik vähemalt üks tööpäev ette seda piiripunkti, mille kaudu toimetamine on kavandatud. Maanteepiiripunkti kaudu kavandatavast toimetamisest teavitatakse seda piiripunkti, mille kaudu toimetamine on kavandatud, vähemalt neli tundi ette.”;

10) paragrahvi 37 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 45^1 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna ”objekti” sõnadega ”töötlemise ja”;

12) paragrahvi 60 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:
”Nimetatud taotluse menetlusele kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatut.”;

13) paragrahvi 76 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:
”(5) Käesolevas seaduses taimekaitsevahendi turustaja kohta sätestatut kohaldatakse ka sellise professionaalse kasutaja ja nõustaja suhtes, kes tegutseb turustajana.”;

14) paragrahvi 78 lõiked 6 ja 7 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:
”(6) Professionaalne kasutaja peab kasutatud taimekaitsevahendite üle arvestust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 67 kohaselt. Taimekaitsevahendi kasutamise teenuse tellimise korral peab teenuse saaja lisaks arvestust teenuse osutajate üle.
(7) Taimekaitsevahendit on keelatud kasutada lennukilt ja helikopterilt. Taimekaitsevahendit võib kasutada muult õhusõidukilt üksnes käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustel ja käesoleva seaduse alusel kehtestatud nõuete kohaselt.”;

15) paragrahvi 78^1 täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:
”(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alal ei ole lubatud kasutada taimekaitsevahendit õhusõidukilt.
(4) Enne vegetatsiooniperioodi algust esitab professionaalne kasutaja taimekaitsevahendi õhust kasutamiseks Põllumajandus- ja Toiduametile:
1) andmed ala kohta, millel kavatsetakse taimekaitsevahendit kasutada;
2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud alal kasvava taimekultuuri nimetuse;
3) eeldatava tõrjutava taimekahjustaja nimetuse.
(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teabe ja asjakohase teabe taimekaitsevahendi õhust kasutamise nõuete kohta avalikustab Põllumajandus- ja Toiduamet pädeva asutusena oma veebilehel.”;

16) paragrahvi 78^2 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(1) Taimekaitsevahendi turustajal, professionaalsel kasutajal ja nõustajal peavad olema asjakohased teadmised, mille olemasolu tõendab taimekaitsetunnistus.”;

17) paragrahvi 78^2 täiendatakse lõigetega 2^1–2^3 järgmises sõnastuses:
”(2^1) Turustaja taimekaitsetunnistus annab õiguse turustada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste.
(2^2) Professionaalse kasutaja taimekaitsetunnistus annab õiguse osta, kasutada ja turustada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste.
(2^3) Nõustaja taimekaitsetunnistus annab õiguse osta, kasutada ja turustada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste ning anda nõu nende kasutamise kohta.”;

18) paragrahvi 78^2 täiendatakse lõigetega 3^1 ja 3^2 järgmises sõnastuses:
”(3^1) Käesolevas seaduses taimekaitsevahendi turustaja ja professionaalse kasutaja kohta sätestatut kohaldatakse ka nõustaja suhtes.
(3^2) Käesolevas seaduses taimekaitsevahendi turustaja kohta sätestatut kohaldatakse ka professionaalse kasutaja suhtes.”;

19) paragrahvi 78^2 lõike 5 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa ”Põllumajandus- ja Toiduamet” tekstiosaga ”eksami sooritanud isikule”;

20) paragrahvi 78^2 täiendatakse lõikega 6^1 järgmises sõnastuses:
”(6^1) Põllumajandus- ja Toiduamet tunnistab taimekaitsetunnistuse kehtetuks, kui isikule väljastatakse uus taimekaitsetunnistus.”;

21) paragrahvi 79 täiendatakse lõikega 2^1 järgmises sõnastuses:
”(2^1) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud koolitusasutus võib läbi viia taimekaitsekoolituse eksami, kui Põllumajandus- ja Toiduamet on heaks kiitnud koolitusasutuse koostatud eksami ülesehituse ja läbiviimise korra. Põllumajandus- ja Toiduamet otsustab taimekaitsekoolituse eksami ülesehituse ja läbiviimise korra heakskiitmise või heaks kiitmata jätmise 20 tööpäeva jooksul nimetatud korra saamisest arvates. Põllumajandus- ja Toiduamet jätab taimekaitsekoolituse eksami ülesehituse ja läbiviimise korra heaks kiitmata, kui see ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele.”;

22) paragrahvi 79 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 79 lõike 5 teisest lausest jäetakse välja sõna ”uuesti”;

24) paragrahvi 79 lõiget 6 täiendatakse pärast sõnu ”koolituse kestuse” sõnadega ”ning eksami ülesehituse ja läbiviimise”;

25) paragrahvi 80 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(1) Taimekaitsevahendite registri eesmärk on tagada Eestis turule lastud taimekaitsevahendite nõuetekohasus ning tõhus järelevalve turule lastud taimekaitsevahendite ja nende kasutamise nõuete täitmise üle. Nimetatud eesmärgil töödeldakse registris järgmisi isikuandmeid:
1) taimekaitsevahendi tootja ja turustaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi kasutaja üldandmed;
2) taimekaitsetunnistuse omaja üldandmed.
(2) Taimekaitsevahendite registri põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:
1) andmete esitajad ja nendelt saadavad andmed;
2) täpne andmekoosseis;
3) andmete säilitamise täpsemad tähtajad;
4) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
5) vastutava töötleja ülesanded;
6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
7) muud andmekogu pidamise korralduslikud küsimused.
(3) Taimekaitsevahendite registrisse kantakse:
1) andmed turule lastud taimekaitsevahendite ja taimekaitsetunnistuse kohta;
2) taimekaitsevahendi tootja ja turustaja, taimekaitsetunnistuse omaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi kasutaja nimi, registri- või isikukood või isikukoodi puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed;
3) andmed taimekaitsevahendi hoiu- ja turustamiskoha kohta.
(4) Taimekaitsevahendite registri vastutav töötleja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.”;

26) paragrahvi 81 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”**§ 81. Taimekaitsevahendite registrisse andmete kandmine ja registrisse kantud isiku kohustused**”;

27) paragrahvi 81 lõikes 1 asendatakse tekstiosa ”§ 68^2 lõikes 2 ja §-s 73” tekstiosaga ”§ 68^2 lõikes 2, §-s 73 ning § 78^2 lõigetes 5–6^1”;

28) paragrahv 82 tunnistatakse kehtetuks;

29) paragrahvis 83 asendatakse tekstiosa ”pihusti, manomeeter, filter, sõel ja paagi puhastusseade” tekstiosaga ”paak, pump ja pihusti”;

30) paragrahvi 87^5 lõike 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”8) osalema igal aastal vähemalt ühel korral taimekaitseseadme või selle tehnilise kontrolli alases õppetegevuses, nagu infopäev, konverents ja täienduskoolitus.”;

31) paragrahvi 87^7 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:
”(3) Põllumajandus- ja Toiduamet on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 109 nimetatud mitmeaastase kontrollikava ja sama määruse artikli 111 lõike 2 punktis a nimetatud taimetervise, taimekahjustajate ja taimekaitsevahendite eest vastutav asutus ning täidab kõiki asjakohaseid nõudeid.
(4) Põllumajandus- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 lõike 1 tähenduses sama määruse artikli 111 lõike 2 punktis a nimetatud taimetervise, taimekahjustajate ja taimekaitsevahendite puhul.”;

32) paragrahvi 88^2 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:
”(10) Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus teha kontrolltehing käesoleva seaduse §-s 88^3 sätestatud korras.”;

33) seaduse 5. peatükki täiendatakse §-ga 88^3 järgmises sõnastuses:
”**§ 88^3. Kontrolltehing**
(1) Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus teha kontrolltehing, kui käesolevas seaduses või Euroopa Liidu õigusaktis taimepassi ja selle väljaandmise, sealhulgas kaitstava piirkonna kohta sätestatud nõuete, taimekaitsevahendi loa olemasolu ning taimekaitsevahendi turulelaskmise ja turustamise kohta kehtestatud nõuete täitmise üle ei ole muul viisil võimalik järelevalvet teha või see on oluliselt raskendatud ning kontrolltehing on vajalik olulise ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks käesoleva seaduse §-s 88^1 sätestatud juhtudel. Kontrolltehingu tegemise otsustab Põllumajandus- ja Toiduameti peadirektor või tema volitatud ametnik.
(2) Kontrolltehing on tsiviilõigusliku müügilepingu või muu võlaõigusliku tehingu tunnustega toiming, mille eesmärk on kontrollida õigusaktiga kehtestatud nõuetest kinnipidamist. Kontrolltehingut tehakse muu hulgas veebilehel või muu sidevahendi abil.
(3) Kontrolltehingut tegev ametnik ei pea tehingu tegemisel ennast esitlema ega kandma vormiriietust, samuti ei pea ta esitama ametitunnistust enne, kui kontrolltehingu eesmärk on saavutatud. Kui kontrolltehing tehakse sidevahendi abil, võib kontrolltehingut tegev ametnik kasutada selliseid elektroonilisi kontaktandmeid, mis ei ole seostatavad tema ametiülesannete täitmisega.
(4) Kontrolltehingu tegemisel ei või teha jälitustoimingut, kihutada isikut süüteo toimepanemisele ega panna toime süüteotunnustega tegu.
(5) Kontrolltehingut tegev ametnik teavitab isikut kontrolltehingu tegemisest viivitamata pärast kontrolltehingu eesmärgi saavutamist, põhjendades kontrolltehingu tegemise asjakohasust.
(6) Kontrolltehing protokollitakse korrakaitseseaduse §-s 12 sätestatud korras.
(7) Kontrolltehingu käigus tehtud tehing on tühine.”;

34) paragrahvi 111 täiendatakse lõikega 17 järgmises sõnastuses:
”(17) Professionaalne kasutaja võib kuni 2027. aasta 1. jaanuarini pidada kasutatud taimekaitsevahendite üle arvestust ka muul viisil kui elektrooniliselt.”;

35) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse pärast tekstiosa ”Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71–86), muudetud” tekstiosaga ”määrustega (EL) nr 652/2014 (ELT L 189, 27.06.2014, lk 1–32) ja (EL) 2019/1243 (ELT L 198, 25.07.2019, lk 241–344) ning”.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 16–18, 21, 22 ja 24 jõustuvad 2027. aasta 1. juunil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 28. oktoober 2026